

ማዕለሽ ማለት እንታይ ማለት ኢዩ

ብፍስሐ ናይሮ

ማዕለሽ ትብል ቃል ብቋንቋ ዓረብኛ ኣብ መዓልታዊ ኣዘራርባ ዝጥቀምዎ ኣብ ስነ-ጽሑፍ ቋንቋ ዓረብ ግን ዘይትዘውተር ቃል ኢዩ፤ ትርጉም ብቋንቋ ትግርኛ ፣ "ድሓን፣ ጸገም ኣይኮነን" ኢልካ ትሕልፎ ናይ ምጽውዋር ኣመለልሳ ቃል ኢዩ ፤ ብሓጺሩ ሕመረት ትርጉሙ፣ ናይ ስንፍናን ሸልልትነትን ኣይኮነን፤ እንታይ ድኣ ናይ ኣኽብሮትን ምጽውዋርን፤ ኣብ ባህልና ክንዘውትሮ ዝጸናሕና ዘሎናን ኢዩ። ሰለምንታይ ብጻትና መርሕነት ኣባለት 6 ውድባት ግን ነዚ ቃል ኣብ መግለጺኦም ተጠቂሞም፣ ሓይገኛ መልእኽቲ ዘለዎ ኢዩ።

መታን ንኣንባቢ ዝይዳ ክበርህ ኣብ ሓተታ መግለጺኦም ከምዚ ዝብል ጥቅሲ ኣሎ፤

"እንታይ'ዩ እቲ ጸገም ኢልና ብግቡእ ገምጋምና ንጸሊም-ጸሊም ንጸዕዲ-ጸዕዲ ክንብል እንተዘይክኢልና ጸገምና ሕጂ'ውን ቀጸሊ'ዩ። ደንበ ተቐውሞ ግን ካብ ብድፍረት ንዝተጋገዩ ክነቅፍን ክእርምን ወይ'ውን ክቐጽዕ፡ መዓለሽ እናበለ ክሓልፎ ክቐሎ'ዩ ጸኒሑ። ካብ ብመትከል ተገራሕራሕራ ረብሓ ህዝብን ሃገርን ነቐድም፡ ብሕሽኽኒ ክሓከክ ዝተነድቀ ጸቢብ ጉጅላውነት ቀንዱ መሰርሒ ቃልሲ ኮይኑ ኣሸጊሩና ኣሎ። ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ዘይሰውራዊ ኩነታት ካብ በዓል ጣፍ'ሲ በዓል ኣፍ ከምዝበሃል ሰብ ኣፍ ብሓሰቶም መሬት ዶሮና ጌሮማ ጸኒሑም ኣለዉ። እንተኾነ ሓሶት ናይ ሳልስቲ ምድንጋር ጥራሕ ስለ ዝፈጥር፡ ሎሚ ከም ዓሚ ንህዝቢ ከደናግሩ ኣይክእሉን እዮም። ንሕና'ውን ቶጊም እንታይ ክንቐግም! ማዕለሽ ምባል ንህዝባዊ ቃልሲ ስለ ዘይጠቅም ገዲፍናዮ ኣለና።"

ክቡራት ኣንባብቲ እዝስ እንታይ ይበሃል፤ እቲ ዘሕፍር ደቂ 80- 90 - ናይ ቀደም ወለዶ- octogenarian supreme leaders of Eritrea/ Mullahs ናይ ቀደም ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ካድራት ዝነበሩ ከምዚ ዓይነት ናይ ምንሻው ኣዘራርባ ኣብ መራኽቢ ብዙሓን ኣውራጃም ኣብቲ ናይ ሓምሳታት ፖሊቲካ ኤርትራ ኣብ መንጎ እቶም ንናጽነትን መሰልን ኤርትራ ዝቃለሱ ዝነበሩ ኣብ ልዕሊኦም ዝወርድ ዝነበረ ዘለፋን ጸርፍን ፣ ቀጸሊ ድማ እዚ ሎሚ ንኩልና ዝዋርድ ዘሎ መንግስቲ ኤርትራ ኢዩ ዝብል ኣብ ግዜ ብረታዊ ቃልሲ መታን ሓደ ክፋል ሕዝቢ ኤርትራ-ክርስትያን ሕዝቢ ከበሳ ንምኽሳብ ሓንሳብ ደቂ ሓሊማ ሓንሳብ ዓማ ክብልዶ ኣይኮነን ሎሚ ሓመድ ድፍጫኹም ዝስትዮኩም ዘሎ፤ እሞ ንስኽትኩም እውን እታ ማሕበረ ኣንድነትን ኢስያሳን ዝተጠቅምዎ እንተተጠቅምና ኢና ንዕወት ኢልኩም ምስቶም 50 ዓመታት ምሳኽትኩም ዝተቃለሱን ዝቃለሱን ዘለዉ ማዕለሽ ዝቋንቋም ገዲፍናዮም፤ ኢልኩም መዋጅኩምሲ ኢስያስ ተቀብለና ዲኹም ትብሉ ዘሎኩም ወይስ እንታይ ኢዩ መልእኽትኩም?

ቀደልኩም ድማ ንስኽትኩም ደፋራትን ገበርትን ኣረምትን፣ ደቂ ማዕለሽ ግን ሓሰውትን ኣደናገርትን፣ ጌጃጃልትን ኢልኩም ትኸስዎም፤ ብካልእ ሽነሽ ድማ፣ ከምቲ ኣርእስቲ ጽሕፍኩም ዝብሎ፣ ሕጂ እውን እንተኾነ ንሓባራዊ ጽላል በርቲዕና ክንሰርሕ ኢና ትብሉ ምስመን ምኪኑ ግን ኣይገለጽኩምን፣ ግን ምስ መደረኽን..... ካልኣት እቶም ማዕባል/ ገርበል እናበሉ ኣብዚ ፓልቶኮት ንሰውራ ኤርትራ ጸላሎ ክኸድኑ ዝሓድሩን ዝውዕሉን ዶ ይኸውን..... እቶም ደቂ ሓሊማ ኣነ ከምዝፈልጦም ቋንቋኦም ይኹን ባህሎም ናይ ባእስን ቁዩቁን ኣይኮነን..... እታ ቀንዲ መልእኽትኩም ግን ናብ መድረኽ ዝኣመታት ኢዩ ትመስል..... እሞ እዚ ድኣ..... ከምቲ መስከረም ነት ዝገለጸ ዶ ይኸውን ነቲ ቅድሚ ሕጂ ትኸስዎ ዝጸናሕኩም መደረኽ መንጎኛ ኮይኑ ወይስ ወዲ ዓድና ስለዝኾነ ነዘን ደቂ ማዕለሽ ንምህራም ንመደረክ ኣብ ጌድንኹም ገርኩምዶ ኣይመስልን፤ ካብ ብመኣስ ድኣ ኢኹም ምስ መደረኽ ዝኣክል ምትእምማን ፈጢርኩም..... ወይ ጉድ ኣብ እርጋንኩም ናይቲ ኣብ ኣብ ዋዕላ በትገርጊስ ኣብ ኣስማራ ነበና ኢብራሂም ስልጣን በቶም ቲፎዞ ናይ ማሕበር ኣንድነት ዝተባህለ ምድጋምኩም፣ "በዓል ኣመል ኣመሉ ኢሃድግ ወደብር ኣካኑ" ይብሉ ለባማት ሕዝብና ትግረ ተዘረብቲ፣ በዚ ያታ ኣባታትና ልዝብ ኢዩ ትብሉ ብኣንጻሩ ከኣ ምስ ልምድን ባህልን ልዝብ ዘይብሉ ናይ ስነ-

ምግባርን አክብሮትን ዘይብሉ መግለጺ ኣብ መራኸቢ ብዙሓን ምውጻኡም ፍሽለትኩም ዝገልጽ ኢዩ፤ ከምቲ ኣቀዲመ ዝገለጽኩዎ፤ ንክልቲኡ ጽሕፋት እናዛመድኩ ኣብ ክልቲኡ በብዓንቀጽ ምጽሓፍ ክቅጽል ኢዩ.....ተኸታተሉ።

ጻሓፊ ናይዚ ሓዲር ዓንቀጽ ኣብቲ ኣብ መራኸቢ ብዙሓን ሕጂ እውን እንትኾነ ጽላል ደንበ ተቃውሞ በርቲዕና ክንሰርሕ ኢና ብዝብል ኣርእስቲ ወጺኡ ዘሎ ናይ 6 ፖሊቲካዊ ውድባትን ድሒሩ ከም መብርሂ ብ15 ውድባት ኣባላት ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ኣብ ምንቡባቡን ምትንታኑን ጸሚዱ ኣብ ቀጻሊ በብዓንቀጽ ርእይቶኡ ክህብ ኢዩ፤